

Program Plan Policy Riktlinje

Digitaliseringsplan för Socialförvaltningen 2025 - 2028

Beslutad av: Socialnämnden

Datum och paragraf: 2024-12-17, § 141

Dokumentansvarig: Utvecklingsledare
digitalisering

Revisionsdatum:

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund och omvärld	4
Identifierade utmaningar	5
Digitaliseringsplanens mål.....	5
Delmål för 2025	5
Vägledande principer	5
Implementering och uppföljning.....	6
Implementering.....	6
Uppföljning.....	6
Definitioner	6

Inledning

Digitaliseringen är en självklar del av vårt samhälle, det är en nödvändighet att vi använder digitaliseringen för att möta utmaningar och våra invånare ser det som en självklarhet att vi använder digitala verktyg i våra verksamheter.

Inom Socialförvaltningen ska det vara naturligt och självklart att använda digitala verktyg och medel för att uppnå största möjliga nytta och effektivitet i våra verksamheter. Det ska vara enkelt för invånare och medarbetare att använda digitala tjänster för att underlätta vardagen.

Digitalisering är inte ett mål i sig utan handlar om verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt. Rätt använd kan digitaliseringen vara ett kraftfullt verktyg i all verksamhetsutveckling och för oss handlar digitalisering om att vara en del av samhällsutvecklingen och skapa en mer effektiv och innovativ välfärd. (Källa Digitaliseringsstrategin Örebro län)

Socialförvaltningen har tagit fram en gemensam digitaliseringsplan som gäller inom hela förvaltningen i syfte att stödja verksamheterna i arbetet med digitaliseringen för att bidra till en trygg, jämlik och resurseffektiv socialtjänst samt hälso- och sjukvård.

Bakgrund och omvärld

Det är väl känt att behovet att möta den ökade befolkningsmängden av äldre med färre händer som kan utföra arbete, då behöver arbetssätt anpassas för att kunna tillgodose allas behov. Vad gäller invånarnas behov och förväntningar så ställer de krav och har andra förutsättningar kopplat till digitalisering som socialförvaltningen behöver möta upp i sitt utbud. Även interna processer och samverkan med andra aktörer så som region och andra myndigheter ställer krav på säkra och effektiva informationsflöden.

Vision e-hälsa kom i mitten av 2010-talet och satte digitaliseringen inom välfärden på kartan¹. Det var ett kraftigt budskap att "År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet." Nu är vi snart inne i 2025 och strategin håller på att följas upp och omarbetas nationellt. Det har skett stor utveckling av teknik och exempelvis AI (Artificiell intelligens) har kommit in som en medspelare i digitaliseringen. Det handlar inte enbart om att omvandla analoga tjänster till digitala utan det krävs även en transformation och följa med i utvecklingen av AI för att kunna automatisera processer.

Från SKR finns det framtaget en digital basnivå² med tjänster som anses nödvändig för att socialtjänsten ska effektivisera resursanvändningen, ge kvalitetshöjning för invånarna samt att kommunen ska ha en möjlighet att möta utmaningarna med kompetensförsörjning och för att möta lagkrav på informationssäkerhet. För att nå resultat inom Socialförvaltningen behöver detta ligga till grund för beslutsfattande och planering av digitaliseringen i verksamheterna.

Sedan 2023 har SKR arbetat med gemensamt krafttag kring digitaliseringen och under hösten 2024 har Askersunds kommun, tillsammans med majoriteten av övriga kommuner i landet skrivit på initiativen för Handslaget – ett handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering³. Handslaget är en del av den vidareutveckling som Socialförvaltningen kommer arbeta med de närmaste åren för att följa utvecklingen och ta steget till "Digitalt först!". Handslaget innebär bland annat initiativ för säker digital kommunikation (SDK)⁴, digital post⁵ samt breddinförande av välfärdsteknik. Gällande SDK så finns det inget digitalt system idag inom kommunen som tillåter att hantera personuppgifter på ett säkert sätt. Många gånger används fortfarande fax och manuell post när underlag med personuppgifter ska skickas mellan verksamheter och mellan myndigheter. Liknande behov finns även att kunna genomföra videomöten där personuppgifter hanteras eller att invånare deltar, där digitalt stöd idag saknas.

Socialförvaltningen har flera välfärdstekniker på plats exempelvis digitala lås, digitala inköp och digital tillsyn. För att fånga helheten och erbjuda digitaliseringen brett behöver pågående och kommande aktiviteter beslutas och ledas på en övergripande nivå i förvaltningen, för att nå framgång med digitaliseringen.

¹ <https://ehalsa2025.se/>

² [Digital basnivå - socialtjänst | SKR](#)

³ [Handslag för digitalisering | SKR](#)

⁴ [Säker digital kommunikation \(SDK\) | Digg](#)

⁵ [Digital post | SKR](#)

Identifierade utmaningar

För att nå full effekt av införanden samt att även säkerställa nytta krävs uthållighet och kompetens. Det är viktigt att säkerställa att alla aktiviteter genomförs fullt ut och etableras i den ordinarie verksamheten för att nå det önskade resultatet.

I den ständigt föränderliga värld som många av oss verkar inom förutsätter det att arbeta med ett öppet sinne och se möjligheter. Sakerna blir inte alltid som det är tänkt och det behöver finnas beredskap och förståelse för att möta upp detta.

I mindre verksamheter finns risk att kompetens byggs på enskilda medarbetare vilket blir skört och utmanande när kompetens försvinner. Medarbetare och chefer är beroende av många system för att utföra sitt dagliga arbete. Det upplevs av användarna att system har ersatt analoga och manuell hantering av processer men system delar inte information mellan varandra och samma information behöver matas in i flera system vilket gör att full effekt och resultat uteblir.

Det finns även en avsaknad av ledning och sammanhållning av systemadministratörer/objektspecialister som arbetar för att säkerställa användningen av våra system och att få ut bästa möjliga nyttan av systemen.

Digitaliseringsplanens mål

Socialförvaltningen ska skapa de bästa förutsättningarna för att information ska finnas på rätt plats och i rätt tid för våra invånare och anställda. Vilket innebär att nationella regelverk ska följas samt även de principer, nationella standarder och strategier för att ha en följsamhet till den utveckling som sker.

Genom digitalisering och välfärdsteknik ska individer kunna leva självständigt och känna sig trygga och delaktiga i samhället.

I verksamhetsplan för Socialförvaltningen finns följande övergripande mål:

- *Digitaliseringen ska underlätta, avlasta och stödja medarbetarna i deras arbete samt ge möjlighet till ökad delaktighet och självständighet för våra invånare brukare/patienter.*

Delmål för 2025

- Arbeta fram och etablera en hållbar förvaltning av befintliga system över tid
- Verksamheter inom socialförvaltningen ska kunna erbjuda och välja säkra digitala videomöten för våra invånare och internt
- Verksamheter inom socialförvaltningen ska kunna använda skriftlig digital kommunikation (SDK) med andra aktörer inom offentlig sektor på ett tryggt, enkelt och säkert sätt
- Den välfärdsteknik som används inom förvaltningen idag ska etableras och säkerställa avtal med leverantörer
- Behovsinventera och implementera ytterligare välfärdsteknik där nytta kan realiseras

Vägledande principer

För att uppnå målen och i övrigt ha vägledning i verksamhetsutveckling, förändringsledning och beslutsfattande ska följande principer följas:

- Välja "digitalt först" vilket innebär att erbjuda digitala lösningar i första hand och fysiskt när det behövs förutsatt att tillgänglighetsaspekten uppfylls
- Det ska vara lätt att göra rätt, tjänster och system förväntas vara enkla, säkra och tilltalande för användaren
- När nya system eller tjänster införs ska interoperabilitet beaktas för att system ska fungera och kunna kommunicera med varandra. Testa i mindre skala för att sedan breddas.
- Använda befintliga komponenter, standarder eller vägledningar för att återanvända och dela data. Vi ska arbeta öppet och använda de grunddatakällor som finns tillgängliga samt skapa förutsättningar för att öppna upp den data som skapas för att kunna dela och återanvändas.
- Våga vara innovativa och testa nytt samt se möjligheten med nya tekniker och lösningar
- Alltid säkerställa säkerhet, juridik, teknik, arkitektur, ekonomi och etik för att ha så bra förutsättningar som möjligt för resultatnriktade implementeringar

Fokus i arbetet med digitaliseringen ska vara på behoven för att ge möjlighet att koncentrera sig på det som ger mest värde. Identifiera tidigt vilken effekt som ska nås och beskriv nyttan för olika målgrupper.

Socialförvaltningen i Askersund kommun följer lagar och förordningar för att säkerställa att ovan principer kan följas. Digitaliseringsplanen utgår ifrån nationella mål och visioner, regionala mål och strategier samt lokala mål för kommunen och socialförvaltningen.

Implementering och uppföljning

Implementering

Förvaltningschef och verksamhetschef ansvarar att implementera och följa upp följsamheten till planen. Förvaltningen ska säkerställa en god infrastruktur av förvaltning och utveckling som taktar omvärlden samt de strategiska inriktningar som finns i länet.

Uppföljning

Digitaliseringsplanen följs upp och rapporteras till nämnd årligen. Verksamhetschef ansvarar för att följa upp och utvärdera de kritiska framgångsfaktorerna årligen i det systematiska kvalitetsarbetet.

Definitioner

- Digitalisering: omvandling av information från analog till digital representation, numera även allmänt om övergången till ett digitalt informationssamhälle⁶
- Interoperabilitet: är förmågan hos tekniska enheter och system att kommunicera och samarbeta med varandra utan problem⁷.
- Artificiell intelligens (AI): ett samlingsnamn för en rad olika teknologier som försöker få datorprogram att fungera mer likt en människa. Det handlar till exempel om att kunna resonera och planera, förstå vanligt språk, kunna lära sig av data, känna igen mönster och lägga ihop flera olika intryck för att komma fram till en slutsats⁸.

⁶ [digitalisering - Uppslagsverk - NE.se](#)

⁷ [Interoperabilitet - Vad det är och varför det är viktigt](#)

⁸ [Vad är AI för något? | Internetkunskap](#)